

LA ANIVERSAREA CENTENARĂ – UN CENTRU MODERN DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ÎN DOMENIUL CULTURII ȘI CIVILIZAȚIEI TRADIȚIONALE

Veronica MIHĂESCU

Centrul de Informare și Documentare în Etnologie „Cornel Irimie” (în continuare CID „C. Irimie”) este un departament paramuzeal al Complexului Național Muzeal ASTRA, înființat în anul 1991, pentru evidența informatizată a patrimoniului său. Numele său, cinstește memoria inițiatorului secției de artă populară românească a Muzeului Brukenthal (1956) cât și a proiectului științific de organizare a Muzeului Tehnicii Populare din Dumbrava Sibiului (1961).

C.I.D. „C.Irimie” este structurat pe următoarele compartimente:

1. Compartimentul de informatică;
2. Biblioteca cu profil etnografic;
3. Arhiva aparatului complementar;
4. Arhiva științifică;
5. Editura „Astra Museum”;

1. COMPARTIMENTUL DE INFORMATICĂ

Societatea Informațională este o nouă etapă a civilizației umane, care utilizează *informația* în toate sferele activității și existenței sale. Cu un impact social major, ea permite tuturor accesul larg la informație.

Unul dintre obiectivele societății informaționale este *diversitatea culturală*. Societatea informațională solicită noi cerințe față de formarea resurselor informaționale și de comunicații ale mediului cultural, considerând patrimoniul cultural drept una din componentele de bază ale dez-

voltării umane. În domeniul culturii, scopul principal al procesului de edificare a societății informaționale constă în asigurarea dreptului tuturor cetățenilor de accesare, egală și liberă, a informației din biblioteci, muzee, arhive, zone protejate și alte unități culturale.

Termenul „e-cultura”, parte integrantă a unui alt concept *eEurope – O Societate Informațională pentru toți* (document strategic al Uniunii Europene), semnifică implementarea și utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicații în scopul asigurării accesului liber la informație, stimulării respectului pentru identitatea culturală, diversitatea culturală și lingvistică, tradiții și religii, susținerii dialogului între culturi și civilizații, precum și conservarea și prezervarea moștenirii culturale. E-cultura reprezintă o nouă formă de promovare a valorilor culturale și presupune, printre altele, crearea versiunilor electronice ale colecțiilor de patrimoniu cultural-patrimoniului cultural mobil și imobil (bibliotecile, arhivele, muzeele).

Întreaga activitate informatică a Muzeului Astra se desfășoară în cadrul C.I.D. „Cornel Irimie”, urmărind obiectivele societății informaționale, promovate prin forurile vizate, respectiv, Ministerul Tehnologiilor și Comunicațiilor, Ministerul Culturii și Institutul de Memorie Culturală, axându-se în principal pe *digitizarea patrimoniului mobil* din cadrul Muzeului Astra.

Tot aici se desfășoară și activitatea de editură, respectiv, culegerea, editarea, designul publicațiilor, pliantelor, afișelor tuturor manifestărilor noastre culturale.

Activitățile principale ale departamentului constau în:

- colectarea, prelucrarea, stocarea și difuzarea de informații privind patrimoniul cultural mobil din cadrul muzeului;
- administrarea bazelor de date privitoare la fotografiile clasice, fotografiile digitale, obiectele din colecții etc;
- elaborarea și actualizarea site-urilor existente;
- dezvoltarea propriilor programe informatice, conforme cu necesitățile proprii, pentru evidența colecțiilor de patrimoniu, evidența informatizată a cărților, evidența fotografiilor clasice și digitale;

- asigurarea asistenței informatice pentru personalul muzeului;

Complexul Național Muzeal „ASTRA” a realizat și postat, încă din anul 2001, propria sa pagină web. Scopul său principal a fost, în primul rând, promovarea culturii tradiționale prin mijloace moderne, aproape indispensabile secolului XXI. Cu timpul, apariția unor noi secțiuni și lărgirea sferei de interes a site-ului au impus necesitatea unei schimbări majore, aceasta producându-se la începutul anului 2003, când pagina sa de internet s-a transformat într-un senzațional portal cultural, <http://www.muzeulastra.ro/>. Astfel, site-ul muzeului este o adevărată enciclopedie culturală etnografică, în format electronic, și noi l-am promovat la *Premiile Patrimoniului Cultural Național 2003*, secțiunea proiecte multimedia.

În scopul mediatizării instituției și proiectelor culturale în plan internațional, a apărut necesitatea traducerii complete a site-ului într-o limbă de circulație internațională, respectiv engleza, care a solicitat

eforturi deosebite, dimensiunile materialelor fiind vaste. Astfel, în primăvara anului 2005 s-a finalizat **varianta în limba engleză a site-ului**, copie fidelă a celei în limba română.

O altă reușită a C.I.D. „C. Irimie” în această direcție a constituit-o colaborarea cu Institutul de Tehnică de Calcul București pentru editarea unui **compact disc de prezentare a muzeului**, constituind o impozantă documentație fotografică, filmografică, muzicală, inspirându-se din toate realizările muzeului în ultimii zece ani, un suport informațional multimedia, cu secvențe video și cu fond sonor muzical.

Consensual cu Programul lansat de Ministerul Culturii și Cultelor, de stimulare a interesului pentru cultură, ca o determinantă a procesului de educație culturală la nivel mondial, a fost inițiată și derulată colectiv, prin specialiștii de marcă ai complexei noastre instituții, editarea unei **publicații virtuale** a Complexului Național Muzeal „ASTRA” Sibiu, cu apariție lunară, adresată în special copiilor, elevilor și tinerilor, publicație ajunsă deja la cel de-al cincilea număr (<http://www.jurnal.muzeulasta.ro>). Ne alăturăm prin aceasta, campaniei „Prin Lectură la Cultură”, declanșată de Ministerul Culturii și Cultelor și sperăm mai ales, că prin acțiunile noastre dedicate tuturor segmentelor de public, să realizăm o implementare a politicilor culturale ale Guvernului României.

Întrucât Muzeul ASTRA va constitui, în mod obiectiv, unul dintre actanții marcanți ai „momentului 2007”, ne pregătim prin acțiuni și manifestări, premergătoare anului 2007, (când Sibiuul va deveni una din cele două capitale culturale ale Europei), pentru a omagia ideea de unitate culturală europeană prin marea diversitate a culturii regional-europene. În urma înființării „Cercului de Dialog Cultural Sibiu, 2007”, o organizație non-profit, a managerilor

culturali ai instituțiilor cele mai reprezentative ale Sibiului, a reprezentanților cultelor religioase și societăților academice sibiene (instituții, universități etc), a personalităților științifice și culturale sibiene, de anvergura națională și internațională, indiferent de vârstă și statut social, a liderilor de opinie privind viața culturală a Sibiului, am realizat și promovat website-ul acesteia:

<http://www.dialogcultural2007.go.ro/>

De asemenea, mai avem două proiecte multimedia, în prag de finalizare, **chiosk-uri informaționale multimedia cu ecran senzitiv**, în sistem touchscreen. Ele vor avea un amplasament foarte bine gândit, în ideea ca Sibiul va deveni capitală culturală europeană. Unul dintre ele va conține date despre istoricul clădirii Casei Artelor, istoricul Pieței Mici, despre meșteșugurile și breslele sibiene și despre activitatea *Muzeului de Etnografie și Artă Populară Săsească „Emil Sigerus”*, structură a CNM „ASTRA”, (care va onora sediul în Casa Artelor, după restaurarea completă a acesteia) și va fi amplasat în fața clădirii, odată cu inaugurarea muzeului. Celălalt, va fi amplasat în pavilionul multifuncțional de la intrarea în Muzeul în Aer Liber, din Dumbrava Sibiului, fiind o incursiune virtuală în întreaga civilizație tradițională a satului românesc, precum și creația meșteșugărească tradițională a acestuia.

2. BIBLIOTECA CU PROFIL ETNOGRAFIC

Constituită ca o unitate bibliotecomică proprie, de specialitate, aceasta dispune, la înființarea sa de un nucleu de 1289 vol., provenite din **colecția personală a lui C. Irimie**. În ultimii ani, printr-o dezvoltare sistematică, ea numără peste 12.380

volume, cuprinzând cărți, periodice, ziare, pliante și broșuri, și asigurând materialul documentar și informativ necesar personalului de specialitate (muzeografi, cercetători științifici, restauratori și conservatori, informaticieni, cinești, documentariști) precum și a cadrelor didactice, elevilor și altor categorii interesate.

Fiind o bibliotecă de specialitate, fondul de carte este alcătuit preponderent din publicații aparținând domeniului **etnografiei**, dar și din publicații aparținând domeniilor cu care etnologia se interferează, cum ar fi: **istoria, antropologia, arta populară, sociologia, filozofia, religia, teologia**. Biblioteca vine, de asemenea, în întâmpinarea utilizatorilor săi, cu un bogat material de referință, cuprinzând dicționare, enciclopedii și bibliografii. Pe lângă aceste publicații, biblioteca mai deține un important fond, cuprinzând 500 publicații **de antropologie**, donație a Institutului Smithsonian din SUA.

Pentru facilitarea căutării publicațiilor de specialitate s-au întocmit **bibliografii speciale**, pe diverse tematici (ex: civilizație populară transilvană, etnografie săsească, etnografie universală, cultura și civilizația rromilor etc.), care stau la dispoziția cercetătorilor, cadrelor didactice, studenților și altor lectori interesați.

3. ARHIVA APARATULUI COMPLEMENTAR

Organizate pe criterii categoriale și tematice, aceasta conține fototeca, fotografiile documentare realizate cu prilejul cercetării de teren (cca. 75.900 fotografii și 3.400 de filme foto), fotografii veche și clișee pe sticlă datând de la începuturile fotografiei transilvane din sec. XIX (colecție de aprox. 2.800 respectiv 1.200 de piese), diapozitive (10.500 piese), desenoteca (cca. 6700 piese).

4. ARHIVA ȘTIINȚIFICĂ

Raportată la existența seculară a Muzeului ASTRA (1905-2005) și conținând numeroase materiale documentare din întreaga sa existență istorică, arhiva științifică a muzeului conține materiale privind cercetarea științifică din toată această perioadă, corespondența muzeului începând din anul 1956, documente legate de manifestările muzeale proprii, de participări la cursuri, colocvii și simpozioane naționale și internaționale, colaborările noastre cu instituții culturale din țară și din străinătate, precum și unele impresii despre Muzeul Astra. Un capitol distinct îl constituie Fondul „Dr. Cornel Irimie”, predat de familia celui care a fost reanimatorul Muzeului „Astra” începând din 1956 și fondatorul Muzeului Tehnicii Populare.

5. EDITURA “ASTRA MUSEUM”

Editura „Astra Museum” s-a înființat ca urmare a satisfacerii exigențelor interne pentru realizarea propriilor publicații culturale, respectiv, tratate, culegeri de studii și comunicări științifice, ghiduri, cataloage, pliante, afișe, vederi, ș.a., publicații care cu greu s-ar fi realizat în colaborare cu altă editură, ținând seama mai ales de profilul etnografic al instituției noastre și de costul ridicat al unor asemenea prestații realizate de terți.